

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-1897

25.05.2018

Міністру освіти і науки України

ГРИНЕВИЧ Л.М.

Шановна Ліліє Михайлівно!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит групи народних депутатів (Гопко Г. М. та інших, всього 7 депутатів), оголошений на засіданні Верховної Ради України 25 травня 2018 року, для розгляду і надання відповіді авторам запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 3 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

1897

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м.Київ, вул. М. Грушевського,5

№ 128/182-18/03

«24» травня 2018 р.

Міністру освіти й науки України
пані Лілії Гриневич

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Про необхідність безумовного дотримання вимог Закону України «Про освіту» щодо української мови освітнього процесу, надання закладам та органам освіти додаткових роз'яснень міністерства з цього приводу, встановлення дієвої системи виявлення та усунення порушень прав громадян на освіту державною мовою

Шановна Ліліє Михайлівно!

У вересні 2017 року Верховна Рада прийняла Закон України «Про освіту», стаття 7 якого визначає, що «мовою освітнього процесу в закладах освіти є державна мова» і гарантує кожному громадянину України право на здобуття освіти на всіх рівнях державною мовою.

Закон передбачає для представників національних меншин право навчання мовою своєї меншини, яке «реалізується шляхом створення відповідно до законодавства окремих класів (груп) з навчанням мовою відповідної національної меншини поряд із державною мовою і не поширюється на класи (групи) з навчанням українською мовою».

Перехідними положеннями Закону «Про освіту» передбачено, що «особи, які належать до корінних народів, національних меншин України і розпочали здобуття загальної середньої освіти до 1 вересня 2018 року, до 1 вересня 2020 року продовжують здобувати таку освіту відповідно до правил, які існували до набрання чинності цим Законом».

Отже, передбачений законом перехідний період стосується учнів, які вже навчаються в школах на даний момент, але не стосуються дітей, які розпочнуть навчання у першому класі в 2018/19 навчальному році, а також не стосується закладів дошкільної, вищої, позашкільної освіти.

На жаль, з різних регіонів України надходить тривожна інформація про те, що вимога закону про ведення освітнього процесу державною мовою (в реальності, а не на папері) масово ігнорується, особливо в закладах вищої, дошкільної та позашкільної освіти. Крім того останніми днями, коли відбувається подання батьками заяв про зарахування їхніх дітей до першого класу, деякі директори шкіл та посадовці місцевих органів освіти вдаються до публічних та непублічних дій, спрямованих на штучне зменшення кількості першокласників, які згідно з Законом мають навчатися українською мовою, і, навпаки, збільшення числа першокласників, що навчатимуться мовою російською національної меншини без достатніх правових підстав. Прикладами таких дій є твердження, що батьки мають вказувати в заяві бажану мову навчання, у т.ч. й українську мову (хоча такого пункту немає в затвердженій МОНОм формі заяви), або що діти, чиї батьки окремо не відзначили важливість навчання державною мовою, можуть бути зараховані до класів з російською мовою навчання.

У зв'язку з цим просимо Вас звернути увагу на необхідність дотримання в закладах освіти вимог закону про українську мову освітнього процесу і вжити дієвих заходів для захисту прав дітей на здобуття освіти державною мовою, зокрема:

1. Роз'яснити офіційним листом територіальним органам освіти та закладам середньої освіти, що згідно Закону України «Про освіту»: до батьків не можуть висуватися жодні вимоги щодо зазначення в заявах про зарахування до перших класів мови освіти, оскільки українська мова за визначенням є мовою освітнього процесу згідно з Законом, а отже всім заявникам має безумовно забезпечуватися навчання в класах з українською мовою навчання (незалежно від національної приналежності чи місця проживання дитини, а також від того, якою мовою велося навчання у відповідному закладі до прийняття Закону «Про освіту»); навчання в першому класі з російською мовою навчання поряд з державною є, згідно з Законом, правом представників російської національної меншини, що реалізується виключно на підставі належним чином зафіксованого бажання представників російської меншини, щоб їхні діти здобували початкову освіту мовою відповідної меншин.
2. Виконати в повному обсязі протокольне доручення віце-прем'єр-міністра України В'ячеслава Кириленка від 12.01.2018 року за

підсумками наради в Кабінеті Міністрів України 28.12.2017 року про забезпечення здійснення освітнього процесу державною мовою, у т.ч.

«запровадити “гарячу лінію” з питань дотримання у закладах освіти вимог законодавства стосовно здійснення освітнього процесу державною мовою, зокрема засобами телефонного і електронного зв’язку»;

«за участю громадських організацій вжити заходів для запровадження ефективної системи моніторингу стану дотримання у закладах освіти вимог зазначеного законодавства та забезпечити регулярне висвітлення результатів цього моніторингу»

Просимо надати відповідь по суті кожної з висловлених пропозицій у встановлений законодавством термін.

З повагою,

народні депутати України

Григор О.В. 451
Григор

128
Гонко Т.М.
Григор О.В.
Величківський В.В.
Гуц І.В.
Клишор П.М.
Бурчак І.А. 279